

Ulf Kullin
Förvaltningsledare
Urban Wahlberg
Flygplatsansvarig (delegation)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige – yttrande

Sammanfattning

Transportstyrelsen har i remiss 31 oktober 2024, på uppdrag av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, som ansvarig myndighet för en utredning om utveckling och förutsättningar för drönarbranschen, inbjudit, bland flertalet olika aktörer och myndigheter samt några kommuner, att vara remissinstans. Yttrandet ska vara inne senast 17 februari 2025.

Västerviks kommuns engagemang för att möjliggöra lokal och regional utveckling av drönarreklaterade branscher är främst näringslivsorienterad, även om effektivisering av kommunala uppgifter såsom till exempel GIS-arbete och räddningstjänst också är viktiga aspekter.

Västerviks kommun sätter säkerheten främst, oavsett om det handlar om flyg-, luftrums- eller andra mer mark- eller sjöorienterade aspekter av säkerhet. Samtidigt är nyttan och tillväxtaspekterna drivande motorer i för kommunens engagemang för drönare.

Västerviks kommun bedömer i stort utredningen som mer problem- och regelorienterad än mål- och utvecklingsinriktad – en övergripande synpunkt som kommunen delar med bland andra Transportföretagen. Samtidigt är det naturligtvis viktigt att utveckling står på en stabil säkerhetsmässig grund.

Västerviks kommun har därför valt att stämma in i intresseorganisations remissvar till stor del, men med en avvikande uppfattning gällande flygsäkerhet med deklarerad färdväg och elektronisk synlighet.

Bakgrund och beskrivning

Transportstyrelsen har som ansvarig myndighet för en utredning, om utveckling och förutsättningar för drönarbranschen, inbjudit, bland flertalet olika aktörer och myndigheter samt några kommuner, Västerviks kommun att vara remissinstans.

Detta har sannolikt sin grund i kommunens engagemang och satsningar inom drönområdet tillsammans med de sedan länge etablerade ärendena med tillhörande dialoger med Transportstyrelsen för bästa och säkraste nyttjande av de förhållandevis gynnsamma geografiska förutsättningarna i kommunen i luften, till sjöss och på land.

Förvaltningens förslag till yttrande

Västerviks kommuns engagemang för att möjliggöra lokal och regional utveckling av drönarreklaterade branscher är främst näringslivsorienterad, även om effektivisering av kommunala uppgifter såsom till exempel GIS-arbete och räddningstjänst också är viktiga aspekter.

Västerviks kommun sätter säkerheten främst, oavsett om det handlar om flyg-, luftrums- eller andra mer mark- eller sjöorienterade aspekter av säkerhet. Samtidigt är nyttan och tillväxtaspekterna drivande motorer i för kommunens engagemang för drönare.

Västerviks kommun bedömer i stort utredningen som mer problem- och regelorienterad än utvecklingsinriktad – en övergripande synpunkt som kommunen bedöms dela med Transportföretagen/Flyg. Samtidigt är det, som sagt, naturligtvis viktigt att utveckling står på en stabil säkerhetsmässig grund.

Västerviks kommun ansluter sig i huvudsak till Transportföretagens remissvar på Regeringens remiss gällande "En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige."

Västerviks kommun har dock en avvikande uppfattning avseende stycket Flygsäkerhet med deklarerad färdväg och elektronisk synlighet.

Transportföretagen skriver:

"Transportstyrelsens lösning har varit att helt stänga luftrum för andra användare, när tester för drönarflygning utom synhåll gjorts, genom så kallad R-områden. Det här har haft en orimlig inverkan på annan luftfart med negativa konsekvenser för flygnäringen och inte minst de som utför uppdrag med ambulanshelikopter, sjöräddning och andra samhällsviktiga uppgifter."

I Västerviks kommun har sedan 2017 bedrivits testverksamhet för en säker utveckling av drönarsystem.

Testbädden "Drone Center Sweden" (DCS) möjliggjordes med stöd av Vinnova och har sedan 2021 drivits som en kommersiell verksamhet, helt enligt målsättningen för Vinnovastödet.

DCS har under åren bland annat varit ansvarig för flygtesterna av världens största civila drönare "ThunderWasp", tillverkad av ACC Innovation i Åtvidaberg och

Dufour Aerospace AG (Schweiz) långdistansdrönare, Aero 2.

En förutsättning för att kunna hålla en hög flygsäkerhetsnivå vid tester med nyutvecklade produkter är att kunna operera i ett "skyddat" luftrum (R-område).

Detta är även en försäkringsfråga då försäkringsbolagen inte vill försäkra testverksamhet där annan flygtrafik rent juridiskt har rätt att flyga, (D-område).

Drone Center Sweden, sedan 2024-07-01 Västervik Drone Science Park (VDSP) har under tiden sedan våra R-områden bildades inte haft några incidenter i luftrummet och heller inte på något sätt haft en negativ påverkan på samhällsviktiga transporter som beskrivs ovan. Tvärtom så har bland annat Försvarsmakten tydligt påpekat för Transportstyrelsen att verksamheten ur deras synvinkel fungerar utmärkt.

Slutsats:

Civila testbäddar med möjlighet att genomföra utprovning av drönarsystem i avgränsade luftrum, R-områden, är en förutsättning för att leva upp till en rimlig flygsäkerhetsnivå i en välutvecklad luftfartsnation.

Ekonomi och resursbehov

Inga i direkt anslutning till lämnat remissvar.

Barnperspektivet

Ärendet bedöms inte påverka barn i direkt mening.

Totalförsvarsperspektiv

Ärendet påverkar inte kortsiktigt kommunens totalförsvarsförmåga, men utredningsföljder kan komma att påverka försvarets- och försvarsleverantörers tillämpning av tester för produkt-, taktik- och ändamålsutprovning.

Uppföljning och utvärdering

Västerviks kommun bör, genom flygplatsansvarige, följa upp utfallet och slutsatserna av utredningen på nationell nivå samt möjliga långsiktiga konsekvenser/möjligheter på lokal och regional nivå.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att anta kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 10 februari 2025 som sitt yttrande över remiss En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige och skicka det till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Anders Björlin
Kommundirektör

Ulf Kullin
Förvaltningsledare

Bilagor

Transportföretagens remissyttrande 2025-01-30- En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige

Beslutet skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, via li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Ulf Kullin, kommunstyrelsens förvaltning
Yasmine Dernelid, enheten för samhällsbyggnad
Pontus Lindblom, enheten för näringsliv- och kompetens
Urban Wahlberg, flygplatsansvarig